

tyksen kärjessä. Pohjoismaiden neuvosto aikoo vuoden mittaan keskittyä tässä yhteydessä pohjoismaiseen hyvinvointimalliin.

Sosiaalipoliittiset uudistukset ovat usein vastaus taloudellisten ja sosiaalisten rakenteiden muutoksiin. Pohjoismaiden on reagoitava uusiin haasteisiin vaarantamatta tärkeitä saavutuksia, kuten köyhyyden kitkemistä, sosiaalisten kuilujen pienentämistä ja naisten toimintavapauden parantamista. Pohjoismaiden neuvoston ja pohjoismaisen yhteistyön suurena haasteena on siksi kehittää sellaisia uudistusstrategioita, jotka mahdollistavat yhteiset toimenpiteet, kun kyse on ihmisten sosiaalisesta turvallisuudesta globaalissa taloudessa.

8 Pohjoismaat ja osaaminen

Kulttuuriyhteistyöllä on tärkeä rooli alueellisen yhteenkuuluvuuden kehittämisessä ja ylläpitämisessä. Kulttuuriyhteistyö on pohjoismaisen yhteistyön kulmakiviä, ja sen vuoksi sen kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää. Pohjoismaiden neuvosto keskittyy vuonna 2007 pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön rakenneuudistuksen toteuttamiseen. Lähivuosina kiinnitetään erityistä huomiota myös kehitysmahdollisuuksiin, joita kulttuurin ja elinkeinoelämän kytkennän vahvistuminen tarjoaa. Kielet ja Pohjoismaiden välinen kielten ymmärtäminen ovat keskeisellä sijalla, ja kielipoliittiset seikat käyvät yhä tärkeämmiksi. Vuonna 2006 hyväksytty julistusta pohjoismaisesta kielipoliitikasta seurataan konkreettisin toimin.

Koulutus ja tutkimus ovat ratkaisevia tekijöitä Pohjoismaiden selviytymiselle globaalissa kilpailutilanteessa. Pohjoismaiden neuvosto aikoo tehdä tämän alan aloitteita ja jatkaa etenkin työtä, joka liittyy raporttiin Pohjoismaat globaalina voittaja-alueena.

9 Pohjoismaat ja vastuullisuus

Pohjoismaiden neuvosto työskentelee määrätietoisesti sen puolesta, että Pohjoismaista tulisi globaalin vastuun edelläkävijäalue, niin että pohjoismaisissa yhteiskunnissa vallitseva sisäinen solidaarinen ajattelu ohjaisi myös Pohjoismaiden globaalia toimintaa. Pohjoismaat ovat nykyään tärkeitä toimijoita humanitaarisessa työssä ja kehitysyhteistyössä eri puolilla maailmaa. Pohjoismaiden paneutuminen ulko- ja turvallisuuspoliittisiin kysymyksiin, muun muassa siviilikriisinhallintaan ja yhteiskuntaturvallisuuteen, tähtää yhteispohjoismaisen kriisin ja katastrofinhallinnan vahvistamiseen. Pohjoismailla on näissä asioissa pitkä kokemus ja laaja asiantuntemus. Vahva pohjoismainen yhteistyö edistää toimintavalmiutta sekä kotikentällä että kansainvälisissä yhteyksissä.

Tietoa Pohjoismaiden neuvostosta
Pohjoismaiden neuvostolla on vuonna 2007 kolme yhteistä kokousta – tammi-, huhti- ja syyskuussa – ja lisäksi istunto marraskuun alussa. Valiokunnat pitävät myös erillisiä teemallisia valiokuntakoukkuja kesäkuun lopussa. Vuoden 2007 puheenjohtajana toimii Norja.

Pohjoismaiden neuvostossa on 87 jäsentä, jotka ovat jakautuneet viiden maan ja kolmen itsehallintoalueen valtuuskuntiin: Ruotsin, Tanskan, Suomen, Norjan, Islannin, Färsaarten, Grönlannin ja Ahvenanmaan. Puolueryhmiä on neljä: sosiaalidemokraattinen ryhmä, keski-ryhmä, konservatiivinen ryhmä ja vasemistososialistinen vihreä ryhmä. Pohjoismaiden neuvoston jäsenistä seitsemän ei kuulu mihinkään puolueryhmään. Saamelaisella parlamentaaraisella neuvostolla on tarkkailijan asema Pohjoismaiden neuvostossa. Pohjoismaiden neuvoston sihteeristö sijaitsee Kööpenhaminassa.

Pohjoismaiden neuvoston elimet:

- puheenjohtajisto
- kulttuuri- ja koulutusvaliokunta
- kansalais- ja kuluttajavalioikunta
- ympäristö- ja luonnonvaravalioikunta
- hyvinvointivaliokunta
- elinkeinovalioikunta
- tarkastuskomitea

Pohjoismaisia yhteistyöelimä

- Länsi-Pohjolan neuvosto
- Norden-yhdistysten liitto
- Nuorten Pohjoismaiden neuvosto

Kansainväliset asiat

Pohjoismaiden neuvoston kansainvälisen yhteistyön tulee tuoda esiin pohjoismaisia arvoja ja asenteita laajemmissa kansainvälisissä yhteyksissä, toimia vauhdittajana parlamentaarisessa yhteistyössä Pohjois-Euroopan ja Itämeren alueen haasteissa ja edistää mielipiteenmuodostusta ja aloitteita Arktiksen ja Barentsin alueen asioissa. Yhteistyö edistää osaltaan myös pohjoisen ulottuvuuden kehitystä sekä EU:n ja sen itänaapureiden suhteita.

Pohjoismaiden neuvoston yhteistyökumppaneita ovat Baltian parlamentaarinen yleiskokous (BA), Parlamentaarinen Itämeri-konferenssi (BSPPC), jonka sihteeristötehtävistä neuvosto vastaa, Arktisen alueen parlamentaarikkomitea (SCPAR) ja Venäjän liittoneuvosto. Yhteistyö Euroopan parlamentin kanssa on tiivistynyt viime vuosina.

Pohjoismaiden neuvoston kansainväliseen kontaktiverkostoon kuuluvat muun muassa seuraavat järjestöt:

- Luoteis-Venäjän parlamentaarinen yleiskokous (PANWR)
- Benelux-parlamentti (BICC)
- British-Irish Interparliamentary Body (BIIPB)
- Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön parlamentaarinen yleiskokous (ETYJ PA)
- Länsi-Euroopan unionin parlamentaarinen yleiskokous (WEU PA)
- Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous (PACE)
- Maailmanpankin parlamentaarinen verkosto (PNoWB)
- Itsenäisten valtioiden yhteisön parlamentaarinen yleiskokous (CIS-IPA)

KUVA: IMAGECLUB. PAINO: SALOGRUPPEN A/S. KÖÖPENHAMINA 2006

norden

Pohjoismaiden neuvosto

Globalisaation haasteisiin vastataan yhdessä

Pohjoismaiden neuvoston työohjelma vuodeksi 2007

norden

Pohjoismaiden neuvosto

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
www.norden.org

Globalisaation haasteisiin vastataan yhdessä

Pohjoismaiden parlamentaarisella yhteistyöllä pyritään edistämään Pohjoismaiden ja Pohjois-Euroopan poliittista, taloudellista, ympäristöllistä, sosiaalista ja muuta kehitystä. Globalisoituneessa maailmassa kaikkien viiden Pohjoismaan ja niiden itsehallintoalueiden on selviydyttävä tiukkaakin tiukemmassa kilpailussa. Se voi antaa pohjoismaiselle yhteistyölle uutta sisältöä ja tuottaa uusia tuloksia kaikkien pohjoismaalaisten parhaaksi. Pohjoismaiden neuvosto on päättänyt päiväjärjestyksestä, joka tarjoaa meille ja maidemme hallituksille edellytykset havaita entistä vahvemman pohjoismaisen yhteistyön avaamat mahdollisuudet.

Pohjoismailla on joitakin itsestään selviä yhteisiä vahvuuksia, joita voi parhaiten hyödyntää globaaleilla markkinoilla yhteisen strategisen panostuksen avulla. Pohjoismaiden yhteinen rintama edellyttää kuitenkin yhteistä iskuvoimaa.

Pohjoismailla on hyvät lähtökohdat ja luja pohja, jolta vastata kansainväliseen kilpailuun. Meillä on yhteiset arvot ja olemme rakentaneet toimivan hyvinvointiyhteiskunnan, jolla on kansan tuki. Olemme valinneet monilla alueilla erilaisia ratkaisuja, ja vahvuutemme ovat erilaisia. Sen vuoksi tiivis yhteistyö antaa kaikille jotakin, mikä takaa huomattavasti paremman tuloksen verrattuna siihen, että jokainen maa toimisi yksin.

1 Rajaton Pohjola

Jotta Pohjoismaat voisivat kehittyä ja säilyttää asemansa kilpailukykyisenä alueena globalisoituneessa maailmassa, yritysten ja kansalaisten on voitava muuttaa vapaasti Pohjoismaasta toiseen ja toimia eri Pohjoismaissa ilman haittaavia rajaesteitä.

Pitkälle kehittyneen hyvinvoinnin ja laajan julkisen sektorin vuoksi Pohjoismaissa on yhteiskunnan eri alueilla monia sääntöjä, lakeja ja ohjeita. On käynyt ilmi, etteivät eri Pohjoismaiden säännöt ja lait aina sovi yhteen. Ongelma kärjistyy sitä mukaa kuin pohjoismaalaisten ja pohjoismaisten yritysten samanaikainen toiminta eri Pohjoismaissa yleistyy.

Sen vuoksi on keskeisen tärkeää perustaa instanssi, jonka puoleen kansalaiset ja yritykset voivat kääntyä rajaesteongelmissaan. Pohjoismaiden neuvosto aikookin toimia sen puolesta, että perustettaisiin pysyvä pohjoismainen asiamiesjärjestelmä, joka järjestelmällisesti ratkaisisi rajaesteongelmia.

2 Pohjoismaat ja ympäristö

Pohjoismaiden kehittyminen globaalina voittaja-alueena edellyttää muun muassa luotettavia energiatoimituksia yrityksille ja kotitalouksille sekä kestävää energiantuotantoa ja -jakelua. Sen vuoksi Pohjoismaiden energiapolitiikassa on otettava huomioon sekä ympäristö- ja ilmastotavoitteet että energian jakelun ja huollon tavoitteet. Se edellyttää fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämistä ja panostusta erilaisiin ympäristöä säästäviin energiamuotoihin. Pohjoismaisessa yhteistyössä on siis panostettava uusiutuvan energian kehittämiseen ja hyödyntämiseen yhä suuremmassa määrin. On kaikkien Pohjoismaiden etujen mukaista, että radioaktiivisen jätteen käsittelylle ja varastoinnille asetetaan mahdollisimman tiukat turvallisuusvaatimukset.

Ympäristöasioiden tiedostaminen ja ympäristönsuojelun korkealle asetetut tavoitteet ovat pohjoismaisen voittajakonseptin olennainen osa. Pohjoismaiden neuvosto aikoo tältä osin jatkaa yhteistyötä ei-pohjoismaisten Itämeren maiden kanssa torjuakseen muun muassa kohtuuttoman suuria typpi- ja fosforipäästöjä Itämereen. Ympäristö- ja energiateknikoiden pohjoismainen brändäys ja ympäristöjärjestelmien vienti ovat tärkeitä seikkoja, kun Pohjoismaiden neuvosto pyrkii kehittämään Pohjoismaita vaikutusvaltaiseksi alueeksi.

3 Pohjoismaat ja ihmiskaupan torjunta

Järjestäytynyt rikollisuus ja väkivalta muodostavat suoranaisen uhan pohjoismaiselle yhteiskuntamallille, jolle on tyypillistä ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja kansalaisten turvallisuus. Pohjoismaiden neuvosto aikookin jatkaa taistelua ihmiskauppaa ja muuta järjestäytynyttä rikollisuutta sekä ihmisoikeuksien rikkomuksia vastaan. Pohjoismaiden neuvosto aikoo tehdä näissä asioissa yhteistyötä muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi.

4 Pohjoismaat ja kulttuurien rinnakkainelo

Pohjoismaiden kehitys alueena edellyttää, että eri etniset ryhmät osallistuvat yhteiskunnan perusprosesseihin ja toimintaan. Tämän nojalla Pohjoismaiden neuvosto pyrkii entisestään kehittämään yhteiskunnan eri etnisten ryhmien rakentavaa rinnakkaineloa. Erityisesti kiinnitetään huomiota siirtolaisnaisten tilanteeseen tasa-arvon näkökulmasta.

5 Pohjoismaat ja alueellinen yhteistyö

Lisääntyvän kansainvälisen vuorovaikutuksen vuoksi Pohjoismaiden on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota alueelliseen yhteistyöhön. On siis paneuduttava pontevammin yhteistyöhön Itämeren alueella, Länsi-Pohjolassa, Arktiksella ja Barentsin alueella. Pohjoismaille on tärkeää, että näiden alueiden tärkeimmät haasteet ja yhteistyökysymykset saavat ymmärtämystä osakseen. Pohjoismaiden neuvoston tavoitteena on osallistaa naapurimaat aktiivisesti alueellisten yhteistyöelinten toimintaan.

6 Pohjoismaat ja kilpailukyky

Pohjoismaiden neuvosto aikoo kiinnittää erityistä huomiota keskeisiin elinkeinopoliittisiin edellytyksiin, jotka liittyvät pohjoismaisten yritysten päivittäin kohtaamiin, globalisaatiosta johtuviin haasteisiin. Perusedellytys on, että Pohjoismaiden elinkeinoelämällä ja tutkimuslaitoksilla on tarvittavaa globaalia osaamista. Niillä on siis oltava tietoa ja kokemusta uusista pätevyysvaatimuksista, kauppakuvioista, rahoitusmenetelmistä ja kulttuurienvälisestä viestinnästä. Pohjoismaiden neuvosto aikoo tehdä tällä alueella tarvittavat aloitteet varmistaakseen tämän.

Lisäksi Pohjoismaiden neuvoston tavoitteena on luoda Pohjoismaiden rajat ylittävät taloudelliset resurssit, jotta sekä uudet että vakiintuneet yritykset pääsisivät paremmin osalliseksi startti- ja kehityspääomasta. Pohjoismaiden tulee entistä enemmän hyödyntää alueellista yhteistyötään optimoidakseen olemassa olevan pääoman käyttöä ja tehdä samalla yhteistyötä houkuttellakseen lisäpääomaa.

Pohjoismaille on myös ratkaisevan tärkeää jatkaa innovaatiokehitystä. Tämä voidaan toteuttaa parantamalla tutkijoiden ja innovaatioympäristöjen sekä innovaatioympäristöjen ja yritysten välistä vuorovaikutusta. Tässä tapauksessa avainsana on käyttäjälähtöinen innovaatio.

7 Kaikkien yhteiskunta

Hyvä kansanterveys sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti turvallinen yhteiskunta liittyvät selvästi yhteen. Ihmisten tulee voida ja uskaltaa vaihtaa uraa tai työpaikkaa, silloin kun työmarkkinoilla pysyminen edellyttää sitä. Taloudelliset paineet ja sosiaalinen turvattomuus tekevät sairaaksi. Terveys sekä taloudellinen ja sosiaalinen turvallisuus ovat tärkeitä menestystekijöitä, mikäli Pohjoismaat vastedeskin aikovat pysytellä kansainvälisen kehi-